

[Lange.]

vi forstaaer fuldt ud, hvad dette vilde betyde for Landets Erhvervsliv, vi forstaaer fuldt ud, hvad det betyder, at der stilles de billigst mulige Driftsmidler til Disposition for Landets Erhvervsliv; men vi er klar over, at Betingelsen for en lav Diskonto, Betingelsen for det lave Renteniveau er en økonomisk Politik, som muliggør en Forøgelse af vor Kapital i Stedet for at bevirke Opspising af vor Kapital og vore Driftsmidler. Man er vel ogsaa, som jeg sagde, inden for Regeringen og Regeringspartierne klar over, at man ikke har været helt heldig med de Udtalelser, som man paa et tidligere Tidspunkt har fremsat herom.

Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (P. Christensen) udtalte i Gaar under Behandlingen af det foreliggende Lovforslag, at man foruden Valutaordningen maaske var nødt til at tage andre Ting i Brug, f. Eks. Diskonto og Told. Men hvad sker der nu? Erkender man fuldt ud, at man har taget fejl? Nej, man søger at tilsløre de virkelige Forhold. Den danske Diskonto er for Tiden, saaledes som det i hvert Fald ogsaa i en tidligere Periode har været, ikke nogen effektiv Diskonto; vi har i Danmark en nominal Diskonto, en Diskonto, der ikke er Udtryk for det virkelige Renteniveau i Landet. Af politiske Grunde søger man vel at holde Diskontoen uændret, men samtidig fremkalder man Diskontoforhøjelsens, jeg tør maaske sige meget farlige Virkninger ad andre Veje. Bortsalget af Nationalbankens store Obligationsbeholdning og Bortsalget af Krisefondens Obligationer, som maa forudsættes at være sket med Regeringens Tilslutning, betyder reelt det samme som en Diskontoforhøjelse, det betyder en Forhøjelse af Landets Renteniveau. Ved ethvert stort Salg af Obligationer maa Resultatet blive, at Kurserne trykkes ned eller i hvert Fald hindres i at stige, og det betyder igen, at Renteniveauet stiger eller holdes oppe.

Derfor oplever vi trods Løfterne et stadig stigende Renteniveau her i Landet, for Renteniveauet giver sig jo ikke Udtryk i den 4 pCt.s Diskonto. Ser man paa Obligationsskurserne, vil man opdage, at Renten — ikke den nominelle, men den effektive Rente — for 1ste Prioritets Kreditforeningsobligationer, udstedt af de Kreditforeninger, hvis Obligationer noteres højest, er 5 pCt., og tager man de jyske Kreditforeninger, selv de mest ansete jyske Kreditforeninger, ligger Renten, 1ste Prioritetsrenten, mellem 5½ og 5,70 pCt. Dette er Udtryk for Renteniveauet i Landet. 5½—5,70 pCt. er den Rente, som 1ste Prioritetslaan kan op-

naas til i de jyske Kreditforeninger, og derfor siger jeg, at man ved den Politik, som man i Øjeblikket fører, tilslører de virkelige Forhold.

Den Udvikling, der foregaar, kendetegnes ogsaa paa anden Maade. Jeg har i hvert Fald med den største Betænkelse set, at det store Bortsalg af Kreditforeningsobligationer gennem det sidste Aar har ført til en saa voldsom Nedgang i Bankernes Kassebeholdning, at man kan forudse det Tidspunkt, hvor et yderligere Bortsalg af Obligationer og en fortsat Nedgang i Bankernes Kassebeholdninger maa føre til en stærk Kreditindskrænkning. En stærk Kreditindskrænkning vil betyde nye og vanskelige Vilkaar for Landets Erhvervsliv, vil betyde en stærkt forøget Arbejdsløshed. Derfor har man Lov til at sige, at disse Forhold, der viser, at Valutasituationen er yderst vanskelig, og at vi kun har været i Stand til at klare os igennem ved Optagelsen af store udenlandske Laan, er et afgjort Udtryk for, at Valutaordningen ikke valutamæssigt har kunnet løse den Opgave, man har stillet den.

Og hvad er saa Regeringens økonomiske Politik, den Politik, der skulde føre til bedre Forhold paa disse Omraader? Ja, det er en Forøgelse af Skattebyrderne, der vil hemme den Opsparing, som netop i Øjeblikket er en bydende Nødvendighed; det er en Forhøjelse af Lønningerne til Arbejdere og Tjenestemænd. Jeg anser det ikke for uforstaaeligt, at Arbejdere og Tjenestemænd stiller Krav om Lønforhøjelse; den betydeligt fordyrede Levelfod, som ogsaa Valutacentralen i en Række Tilfælde har medført, maa naturligt kalde saadanne Krav frem. Men kan vort Land økonomisk holde til det? Den stigende Arbejdsløshed kræver efter Regeringens Opfattelse Iværksættelse af offentlige Arbejder. Det vilde vi ogsaa mene, hvis det kunde hjælpe, men hvad vil der ske? Ved Gennemførelsen af disse offentlige Arbejder vil man, efter min Opfattelse i hvert Fald, kun flytte Arbejdsløsheden fra de uproduktive Arbejder over i Erhvervslivet, og derfor vil Resultatet blive, at man igen kommer til at kræve yderligere store Beløb til Understøttelser.

Vender man sig fra det valutamæssige til det handelspolitiske, som er af afgørende Betydning, saa har Valutaordningen dèr vist sig som et lige saa lidt effektivt Middel som paa det andet Omraade. For hver ny Handelsaftale bliver vore Muligheder for at gøre os gældende under denne Ordning ringere. Især over for de to Lande, med hvilke vi maa træffe de særlig afgørende